

openbaar ministerie
ministère public

Collège des procureurs généraux

Bruxelles, 12 juillet 2022

**CIRCULAIRE N° 02/2022 DU
COLLÈGE DES PROCUREURS
GÉNÉRAUX PRÈS LES COURS
D'APPEL**

Monsieur le Procureur général,
Monsieur le Procureur fédéral,
Madame/Monsieur le Procureur du Roi,
Madame/Monsieur l'Auditeur du travail,

VERSION REVISEE
12.07.2022

OBJET : Suppléance des actes de l'état civil
manquants concernant les métis nés au
Congo belge et au Ruanda-Urundi pendant
la colonisation

College van Procureurs- generaal

Brussel, 12 juli 2022

**OMZENDBRIEF NR. 02/2022 VAN
HET COLLEGE VAN PROCUREURS-
GENERAAL BIJ DE HOVEN VAN
BEROEP**

Mijnheer de Procureur-generaal,
Mijnheer de Federale Procureur,
Mevrouw/Mijnheer de Procureur des Konings,
Mevrouw/Mijnheer de Arbeidsauditeur,

HERZIENE VERSIE
12.07.2022

BETREFT: Vervanging van de ontbrekende
akten van de burgerlijke stand met
betrekking tot tijdens het Belgische
koloniale bewind in Belgisch-Congo en in
Ruanda-Urundi geboren metissen

Service d'appui du ministère public
Avenue de la Toison d'or 87 boîte 4- 1060 Bruxelles
Tél. : 02/557.42.00
e-mail : sdaomp@just.fgov.be

Steundienst van het Openbaar Ministerie
Gulden-Vlieslaan 87 bus 4- 1060 Brussel
Tel.: 02/557.42.00
e-mail: sdaomp@just.fgov.be

1. CADRE LEGISLATIF OU REGLEMENTAIRE ET OBJECTIF DE LA COL

La présente circulaire a pour objectif d'édicter des directives contraignantes à l'égard du ministère public afin que celui agisse, en application de l'article 138bis du Code judiciaire, devant le tribunal de la famille, afin de faire suppléer un acte de l'état civil manquant au sens de l'article 26 de l'ancien Code civil.

Ces directives contraignantes ne sont d'application que si l'acte d'état civil manquant concerne une personne métisse née au Congo Belge ou au Ruanda-Urundi pendant la période de colonisation.

2. EXPLICATION SUCCINCTE DU CADRE LÉGISLATIF OU RÉGLEMENTAIRE.

2.1. Contexte

La politique coloniale instaurée par l'Etat belge au Congo jusqu'en 1960 et au Ruanda-Urundi jusqu'en 1962, fondée sur la ségrégation à l'égard de la population indigène, a conduit l'administration coloniale à méconnaître certains droits d'enfants nés de l'union, souvent non consentie, d'un colon avec une autochtone.

Ces enfants métis ont été enlevés à leur mère soit pour être élevés dans des orphelinats religieux au Congo et au Ruanda-Urundi soit pour être déplacés en Belgique où ils étaient confiés à l'adoption, placés en famille d'accueil ou en institution. Ils étaient ainsi privés d'identité et de toute possibilité d'établir un lien juridique avec leur famille d'origine, en raison de l'absence d'acte de naissance ou parce que celui-ci ne correspondait pas à la réalité.

Actuellement, les métis encore en vie entreprennent des démarches en vue de recouvrer une situation administrative qui leur a été confisquée délibérément par l'Etat belge à l'époque.

Les métis résidant en Belgique se trouvent néanmoins confrontés à une fin de non-recevoir de l'officier de l'état civil lorsqu'ils se présentent auprès de leur administration communale, celui-ci les invitant à saisir le

1. WETGEVEND OF REGELGEVEND KADER EN DOELSTELLING VAN DE COL

Deze omzendbrief heeft als doel om dwingende richtlijnen op te leggen aan het openbaar ministerie inzake zijn in artikel 138bis van het Gerechtelijk Wetboek vastgelegde optreden voor de familierechtbank met het oog op de vervanging van een ontbrekende akte van de burgerlijke stand overeenkomstig artikel 26 van het vroegere Burgerlijk Wetboek.

Deze dwingende richtlijnen gelden enkel als de ontbrekende akte van de burgerlijke stand betrekking heeft op een tijdens het Belgische koloniale bewind in Belgisch-Congo of in Ruanda-Urundi geboren metis.

2. KORTE TOELICHTING VAN HET WETGEVEND OF REGELGEVEND KADER

2.1. Context

Tijdens het in Belgisch-Congo tot 1960 en in Ruanda-Urundi tot 1962 door de Belgische Staat gevoerde koloniale bewind, dat gestoeld was op segregatie ten aanzien van de autochtone bevolking, werden bepaalde rechten miskend van kinderen van een kolonist en een autochtone, die vaak niet met wederzijdse toestemming werden verwekt.

Deze metiskinderen werden bij hun moeder weggehaald om ze op te voeden in religieuze weeshuizen in Congo en in Ruanda-Urundi dan wel om ze te plaatsen in adoptie- of pleeggezinnen of instellingen in België. Bij gebrek aan een geboorteakte *tout court* of in geval van een vervalste geboorteakte beschikten zij bijgevolg niet over een identiteit en werden hen alle mogelijkheden ontnomen om een juridische band met hun biologische familie vast te stellen.

Momenteel ondernemen een aantal nog in leven zijnde metissen stappen om het administratief statuut te verkrijgen dat de Belgische Staat hen destijds willens en wetens ontzegde.

In België verblijvende metissen die hiervoor een aanvraag doen bij hun gemeentebestuur, worden niettemin met een weigering vanwege de ambtenaar van de burgerlijke stand geconfronteerd en verzocht om de zaak

tribunal de la famille sur la base de l'article 35 de l'ancien Code civil.

Les métis résidant à l'étranger se trouvent quant à eux confrontés à des difficultés pratiques et à une méconnaissance de la procédure belge liées à leur éloignement.

Les parlements fédéral et communautaires ont chacun adopté des résolutions qui ont reconnus la ségrégation ciblée à l'encontre des métis issus de la colonisation belge et ses conséquences dramatiques.

Le 29 mars 2018, la Chambre des représentants, à l'occasion d'une de ces résolutions, a demandé au gouvernement belge *« d'examiner de quelle manière, par des moyens d'ordre moral et administratif, il peut réparer, d'une part, les injustices passées faites aux mères africaines auxquelles leurs enfants ont été enlevés et, d'autre part, les préjudices occasionnés aux métis issus de la colonisation belge. »*

C'est dans ce contexte qu'il a été décidé d'éviter aux métis qu'ils résident sur le territoire du Royaume ou à l'étranger, de devoir accomplir eux-mêmes les démarches auprès des juridictions belges en vue de faire suppléer un acte de l'état civil manquant.

2.2. Explication du cadre législatif.

L'article 26 al. 1 de l'ancien Code civil¹ dispose : *« Si un acte de l'état civil a été détruit ou perdu, l'acte peut être remplacé conformément à l'article 35. »*

L'article 35 §1er de l'ancien Code civil énonce : *« § 1er. La personne voulant faire*

aanhangig te maken bij de familierechtbank krachtens artikel 35 van het vroegere Burgerlijk Wetboek.

In het buitenland verblijvende Belgische metiskinderen worden, ten gevolge van het feit dat zij niet op het Belgische grondgebied verblijven en doorgaans niet op de hoogte van de Belgische procedures zijn, dan weer geconfronteerd met praktische problemen op dit vlak.

Zowel het federale parlement als de parlementen van de deelstaten bekrachtigden een aantal resoluties waarin de gerichte segregatie ten aanzien van de tijdens het Belgische koloniale bewind geboren metissen en de ingrijpende gevolgen ervan werden erkend.

In het voorstel van resolutie van de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers van 29 maart 2018 over de segregatie waarvan de metissen uit de periode van de Belgische kolonisatie in Afrika het slachtoffer zijn geweest, werd de federale regering verzocht *“na te gaan hoe via morele en administratieve middelen herstel mogelijk is van, enerzijds, de onrechtvaardigheden jegens de Afrikaanse moeders wier kinderen werden ontnomen en, anderzijds, het nadeel dat aan de metissen geboren gedurende de Belgische kolonisatie werd berokkend”*.

In deze context werd beslist om te vermijden dat de metissen ongeacht of zij in België dan wel in het buitenland verblijven, zelf stappen bij de Belgische rechtscollèges zouden moeten ondernemen om hun ontbrekende akte van de burgerlijke stand te laten vervangen.

2.2. Toelichting bij het wetgevend kader

Artikel 26, lid 1 van het vroegere Burgerlijk Wetboek¹ luidt als volgt: *“Indien een akte van de burgerlijke stand vernietigd of verloren is gegaan, kan de akte vervangen worden overeenkomstig artikel 35.”*

In artikel 35, §1 van het vroegere Burgerlijk Wetboek werd het volgende bepaald: *“§ 1. De*

¹ Le Code civil du 21 mars 1804 porte l'intitulé « ancien Code civil » à compter de l'entrée en vigueur de la loi du 13 avril 2019 portant création d'un Code civil.

¹ Het Burgerlijk Wetboek van 21 maart 1804 wordt het “vroegere Burgerlijk Wetboek” genoemd sinds de wet van 13 april 2019 tot invoering van een Burgerlijk Wetboek in werking is getreden.

rectifier un acte ou faire annuler un acte ou faire suppléer un acte manquant conformément à l'article 26, peut adresser une demande à cet effet auprès du tribunal de la famille.

L'officier de l'état civil du lieu de l'établissement de l'acte qui veut faire rectifier cet acte, peut adresser une requête à cet effet, signée par lui-même ou un avocat, auprès du tribunal de la famille.

Le procureur du Roi poursuit la rectification d'un acte auprès du tribunal de la famille lorsqu'il constate une erreur dans l'acte. »

Il résulte de ces dispositions que ni l'officier de l'état civil ni le procureur du Roi ne sont compétents pour faire suppléer un acte manquant.

L'article 138bis du Code judiciaire prévoit en son §1er que « *Dans les matières civiles, le ministère public intervient par voie d'action, de réquisition ou, lorsqu'il le juge convenable, par voie d'avis. Le ministère public agit d'office dans les cas spécifiés par la loi et en outre chaque fois que l'ordre public exige son intervention.* »

Le droit à l'identité d'une personne, protégé par l'article 8 de la Convention européenne des Droits de l'Homme, touche à l'ordre public en ce qu'il permet de circonscrire la situation juridique d'une personne dans sa famille et dans la société. Cette identité, attribuée à la naissance, fait partie de l'état civil d'une personne.

L'absence d'acte de naissance indiquant la véritable identité d'une personne métisse née pendant la colonisation constitue une violation du droit à l'identité de celle-ci.

L'ordre public exige que le ministère public saisisse le tribunal de la famille sur la base des articles 26 de l'ancien Code civil et 138bis du Code judiciaire pour faire suppléer à l'acte manquant.

persoon die een akte wil laten verbeteren of laten nietig verklaren of een ontbrekende akte wil laten vervangen overeenkomstig artikel 26 kan hiertoe een verzoekschrift indienen bij de familierechtbank.

De ambtenaar van de burgerlijke stand van de plaats van opmaak van de akte die deze akte wil laten verbeteren, kan hiertoe een verzoekschrift ondertekend door hemzelf of een advocaat indienen bij de familierechtbank.

De procureur des Konings vordert de verbetering van een akte bij de familierechtbank indien hij een fout in de akte vaststelt."

Uit deze bepalingen volgt dat de ambtenaar van de burgerlijke stand noch de procureur des Konings bevoegd is om een ontbrekende akte van de burgerlijke stand te laten vervangen.

Artikel 138bis, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt het volgende: "*In burgerlijke zaken komt het openbaar ministerie tussen bij wege van rechtsvordering, vordering of, wanneer het zulks dienstig acht, bij wege van advies. Het treedt ambtshalve op in de gevallen die de wet bepaalt en bovendien telkens als de openbare orde zijn tussenkomst vergt.*"

Het door artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) beschermde recht op identiteit belangt de openbare orde aan omdat op basis hiervan het juridisch statuut van een persoon binnen zijn familie en de maatschappij kan worden bepaald. Deze vanaf de geboorte toegekende identiteit maakt deel uit van de burgerlijke stand van de betrokkene.

Het feit dat de tijdens het Belgische koloniale bewind geboren metissen niet beschikken over een geboorteakte waarin hun ware identiteit wordt vermeld, vormt bijgevolg een inbreuk op hun recht op identiteit.

De openbare orde vereist dat het openbaar ministerie de zaak met betrekking tot de vervanging van de ontbrekende akte van de burgerlijke stand aanhangig maakt bij de familierechtbank op basis van artikel 26 van het vroegere Burgerlijk Wetboek en artikel 138bis van het Gerechtelijk Wetboek.

3. DIRECTIVES

3.1 Ministère public

3.1.1. Magistrats

Le magistrats traitant les affaires civiles dans les divisions peuvent être avisés de la demande d'une personne métisse née, sous l'administration coloniale, au Congo belge avant le 30 juin 1960 et au Ruanda Burundi avant le 1er juillet 1962 de faire suppléer son acte de naissance soit *par le SPF justice*, soit par l'officier de l'état civil soit par la personne elle-même.

La personne métisse à l'origine de la demande peut être soit de nationalité belge, soit de nationalité étrangère.

Dès qu'il sera informé de cette demande, le magistrat en accusera réception.

Il vérifiera ensuite si elle est étayée par des documents suffisamment probants et dont l'authenticité est vérifiable, documents qui établissent que le métis qui sollicite la suppléance de son acte de naissance est issu des œuvres d'un colon belge, pendant la période de colonisation visée ci-avant.

Si le métis est de nationalité belge et peut fournir un extrait du registre national, les conditions de filiation avec un Belge et d'époque de naissance peuvent être facilement établies.

Pour les métis qui n'ont pas la nationalité belge, le magistrat sera particulièrement attentif à l'authenticité des documents établissant le lien de filiation avec un Belge et la date de naissance.

En cas de doute et si l'authenticité de ces documents à l'appui de la demande n'est pas vérifiable, aucune action ne sera introduite devant le tribunal de la famille.

3. RICHTLIJNEN

3.1 Openbaar Ministerie

3.1.1. Magistraten

Het verzoekschrift tot vervanging van de geboorteakte van de tijdens het Belgische koloniale bewind in Belgisch-Congo vóór 30 juni 1960 of in Ruanda-Urundi vóór 1 juli 1962 geboren metis kan door de FOD Justitie, de ambtenaar van de burgerlijke stand of door de metis zelf worden meegedeeld aan de met burgerlijke zaken belaste magistraten in de afdelingen.

De metis die het verzoekschrift heeft ingediend, kan de Belgische dan wel een buitenlandse nationaliteit hebben.

Zodra de magistraat in kennis wordt gesteld van dit verzoekschrift, bevestigt hij de ontvangst ervan.

Hij gaat vervolgens na of dit verzoekschrift kan worden gestaafd aan de hand van voldoende bewijskrachtige documenten en waarvan de echtheid kan worden aangetoond, enerzijds, en documenten waarbij de verwantschap tussen de metis die verzocht heeft om de vervanging van zijn geboorteakte en een Belgische kolonist tijdens het voornoemde koloniale bewind kan worden vastgesteld, anderzijds.

Wanneer de metis de Belgische nationaliteit heeft en een uittreksel uit het rijksregister kan voorleggen, dan kunnen de voorwaarden van afstamming met een Belg en het tijdstip van geboorte gemakkelijk worden vastgesteld.

Wat betreft de metissen die niet de Belgische nationaliteit hebben, besteedt de magistraat in het bijzonder aandacht aan de echtheid van de documenten waaruit het afstammingsverband met een Belg en de geboortedatum kan worden afgeleid.

Bij twijfel en wanneer de echtheid van deze documenten ter staving van dit verzoekschrift niet kan worden geverifieerd, dan kan er geen vordering bij de familierechtbank worden ingesteld.

Il convient de souligner que le métis résidant à l'étranger peut s'adresser au poste diplomatique belge compétent de son pays de résidence.

Le rôle du SPF Affaires étrangères se limite toutefois à une tâche d'information.

Cette tâche consistera à :

- assurer la publicité de la présente circulaire en la publiant sur le site internet du SPF Affaires étrangères et à renseigner utilement le demandeur quant aux actions qu'il peut entreprendre ;
- Le cas échéant, demander à la personne concernée si elle est née pendant la période visée par la circulaire pour pouvoir en demander l'application ;
- vérifier le contenu de ses archives afin de trouver, le cas échéant, des documents relatifs au demandeur afin de lui permettre d'étayer son dossier ;
- inviter la personne concernée à contacter les Archives de l'État, voire la Ville de Bruxelles, lorsque cela est utile et fournir les coordonnées pour le faire ;
- fournir les coordonnées du ministère public compétent (parquet de Bruxelles ou de la dernière résidence en Belgique) auquel la personne concernée peut envoyer sa demande.

La compétence territoriale du tribunal de la famille est déterminée en fonction des trois hypothèses suivantes.

1ère hypothèse : la demande émane d'une personne métisse belge inscrite dans les registres de la population en Belgique.

Dans ce cas, le tribunal de la famille compétent est celui de son domicile ou de sa résidence.

De aandacht dient erop te worden gevestigd dat de metis die in het buitenland verblijft, zich kan richten tot de bevoegde Belgische diplomatieke post van het land waar hij verblijft.

De rol van de FOD Buitenlandse Zaken is evenwel beperkt tot een taak van voorlichting.

Het gaat hierbij meer bepaald om:

- ervoor te zorgen dat deze omzendbrief bij het grote publiek bekend is door het document op de website van de FOD Buitenlandse Zaken te publiceren en alle personen die een verzoekschrift wensen in te dienen te informeren over alle mogelijk te ondernemen stappen;
- desgevallend aan de betrokken persoon te vragen of hij of zij geboren is tijdens de periode waarop de omzendbrief betrekking heeft, teneinde de toepassing ervan te vragen;
- in de archieven na te gaan of er desgevallend geen documenten bestaan betreffende de verzoeker die desgevallend zijn of haar dossier zouden kunnen staven;
- betrokkene te verzoeken het Rijksarchief of de Stad Brussel te contacteren wanneer dit nuttig lijkt, en hem of haar alle gegevens hiertoe bezorgen;
- de gegevens te bezorgen van het bevoegde parket (Brussel), waaraan betrokkene zijn of haar verzoek kan richten.

De territoriale bevoegdheid van de familierechtbank wordt bepaald op grond van de volgende drie hypothesen:

1ste hypothese: het verzoekschrift is afkomstig van een Belgisch metiskind dat in het Belgische bevolkingsregister ingeschreven is.

In een dergelijk geval is de familierechtbank van de woon- of verblijfplaats bevoegd.

2ième hypothèse : la demande émane d'un métis belge ayant sa résidence à l'étranger.

Le tribunal de la famille compétent sera celui de la dernière résidence en Belgique et à défaut, le tribunal de la famille de Bruxelles.

3ième hypothèse : la demande émane d'un métis non belge, résidant à l'étranger.

Les tribunaux de la famille belges sont néanmoins compétents en application de l'article 11 du Code de droit international privé.

Cette disposition énonce en effet : « Nonobstant les autres dispositions de la présente loi, les juridictions belges sont exceptionnellement compétentes lorsque la cause présente des liens étroits avec la Belgique et qu'une procédure à l'étranger se révèle impossible ».

L'existence d'un lien étroit avec la Belgique trouve son fondement dans la responsabilité de l'Etat belge quant à l'absence d'acte de naissance pour les métis victimes de déplacements à l'époque coloniale.

Par ailleurs, les juridictions étrangères ne sont pas compétentes pour établir un acte d'état civil belge.

En application de l'article 13 al. 2 du Code de droit international privé, le tribunal de la famille de Bruxelles est compétent pour les métis non belges résidant à l'étranger.

La procédure ne peut être introduite que sur requête unilatérale puisque le ministère public n'a aucun adversaire.

Cependant, l'article 26 de l'ancien Code civil fait expressément référence à la procédure visée à l'article 35 du même code.

L'article 35 de l'ancien Code civil s'écarte de la procédure sur requête unilatérale telle

2de hypothese: het verzoekschrift is afkomstig van een Belgisch metiskind met verblijfplaats in het buitenland.

In dit geval is de familierechtbank van de laatste verblijfplaats in België bevoegd, en, bij ontstentenis, de familierechtbank van Brussel.

3de hypothese: het verzoekschrift is afkomstig van een metiskind dat de Belgische nationaliteit niet bezit en in het buitenland verblijft.

De Belgische familierechtbanken zijn niettemin bevoegd overeenkomstig artikel 11 van het Wetboek van Internationaal Privaatrecht, dat als volgt luidt:

“Onverminderd de andere bepalingen van deze wet zijn de Belgische rechters uitzonderlijk bevoegd wanneer de zaak nauwe banden met België heeft en een procedure in het buitenland onmogelijk blijkt of het onredelijk zou zijn te eisen dat de vordering in het buitenland wordt ingesteld.”

Het bestaan van een nauwe band met België vindt zijn grondslag in de verantwoordelijkheid van de Belgische Staat voor het ontbreken van een geboorteakte voor metiskinderen die tijdens de koloniale periode het slachtoffer van ontheemding werden.

De buitenlandse rechtscolleges zijn overigens niet bevoegd om een Belgische geboorteakte op te stellen.

Overeenkomstig artikel 13, lid 2 van het Wetboek van Internationaal Privaatrecht is de Brusselse familierechtbank bevoegd voor niet-Belgische metiskinderen die in het buitenland verblijven.

De procedure kan enkel worden ingeleid op eenzijdig verzoekschrift omdat er geen tegenpartij van het Openbaar Ministerie is.

In artikel 26 van het vroegere Burgerlijk Wetboek wordt evenwel uitdrukkelijk verwezen naar de in artikel 35 van dit wetboek vastgelegde procedure tot de vervanging van een ontbrekende akte van de burgerlijke stand.

In artikel 35 van het vroegere Burgerlijk Wetboek wordt afgeweken van de in de

qu'organisée aux articles 1025 à 1034 du Code judiciaire.

En effet l'article 35 du Code civil prévoit la convocation du demandeur, qui en l'espèce est le ministère public.

La présence du ministère public lors de l'examen de la cause par le tribunal de la famille, est donc requise puisqu'il est à l'initiative de la procédure.

L'article 35 de l'ancien Code civil prévoyant la convocation du demandeur, la possibilité offerte au juge de la famille par l'article 1028 du Code judiciaire de rendre une ordonnance en cabinet ne trouve pas à s'appliquer.

Le tribunal de la famille rendra un jugement en audience publique et non une ordonnance.

Il convient d'attirer l'attention du tribunal de la famille sur la question de la filiation des personnes métisses.

Il est fréquent que les documents dont les personnes métisses disposent mentionnent la filiation maternelle. Les principes régissant l'établissement de la filiation maternelle ne s'opposent pas à ce que celle-ci apparaisse dans l'acte de naissance suppléé par le tribunal de la famille.

L'indication d'une filiation paternelle dans l'acte de naissance suppléé est plus problématique.

En effet, à l'époque coloniale, si le père de l'enfant était déjà marié avec une autre femme que la mère biologique, sa filiation paternelle ne pouvait être établie à l'égard de l'enfant que par le biais d'une reconnaissance ou d'une procédure judiciaire.

En conséquence, à défaut d'avoir la preuve que l'enfant est issu d'un couple marié, a été reconnu par son père ou que le lien de filiation a été établi judiciairement, il semble

artikelen 1025 tot 1034 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde procedure op eenzijdig verzoekschrift.

In artikel 35 van het Burgerlijk Wetboek is namelijk bepaald dat de verzoeker, met name het Openbaar Ministerie, moet worden opgeroepen.

Derhalve moet het Openbaar Ministerie aanwezig zijn wanneer de familierechtbank de zaak behandelt. Het Openbaar Ministerie initieerde immers de procedure.

Aangezien in artikel 35 van het vroegere Burgerlijk Wetboek de oproeping van de verzoeker werd vastgelegd, is de mogelijkheid voor de familierechtbank om overeenkomstig artikel 1028 van het Gerechtelijk Wetboek een beschikking in raadkamer te nemen hier niet van toepassing.

De familierechtbank velt een vonnis in openbare terechtzitting en neemt geen beschikking.

De familierechtbank moet worden gewezen op de problematiek inzake de afstamming van metissen.

In de documenten waarover de metissen beschikken, wordt doorgaans de afstamming langs moederszijde aangegeven. De beginselen inzake de vaststelling van de afstamming langs moederszijde beletten niet om deze informatie op te nemen in de door de familierechtbank vervangen akte van de burgerlijke stand.

De afstamming langs vaderszijde vermelden in de vervangende akte van de burgerlijke stand is daarentegen minder evident.

Tijdens het Belgische koloniale bewind kon de afstamming van een metis, langs vaderszijde als zijn of haar vader reeds gehuwd was met een andere vrouw dan zijn of haar biologische moeder, namelijk enkel worden vastgesteld door erkenning of bij gerechtelijke beslissing.

Bijgevolg lijkt het voorzichtiger om de afstamming langs vaderszijde niet op te nemen in de vervangende akte van de burgerlijke stand als er geen bewijs voorhanden is dat een metis een kind is van

plus prudent de ne pas établir la filiation paternelle dans l'acte supplétif.

Si le tribunal de la famille dit l'action irrecevable ou recevable mais non fondée, il y a aura lieu d'interjeter appel de cette décision.

Conformément à l'article 1051 du Code judiciaire, le délai d'appel est d'un mois à partir de la signification du jugement.

L'article 35§3 du Code civil prévoit que le greffier transmet immédiatement, via la BAEC, les données nécessaires à l'établissement de l'acte supplétif et joint la décision judiciaire passée en force de chose jugée en tant qu'annexe dans la BAEC.

3.1.2. Personnel

Pas de directives particulières

3.1.3. ICT

Pas de directives particulières

3.1.4. Statistiques

Les dossiers seront encodés selon les directives reprises dans le vade-mecum « encodage des affaires non pénales dans MACH ».

3.1.5. Manuel de qualifications et nomenclature

Pas de directives particulières

3.2. Services de police

Pas de directives particulières

4. MAGISTRAT DE RÉFÉRENCE

Pas de directives particulières

5. EVALUATION

een gehuwd koppel, dat een metis niet werd erkend door zijn of haar vader of dat de afstamming bij gerechtelijke beslissing werd vastgesteld.

Als de familierechtbank oordeelt dat de vordering onontvankelijk of ontvankelijk maar niet gegrond is, moet er hoger beroep worden aangetekend tegen deze beslissing.

Krachtens artikel 1031 van het Gerechtelijk Wetboek bedraagt de termijn om hoger beroep aan te tekenen één maand vanaf de kennisgeving van de beschikking via gerechtsbrief.

Artikel 35, § 3 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de griffier via de Databank van Akten van de Burgerlijke Stand (DABS) de gegevens nodig voor de opmaak van de vervangende akte van de burgerlijke stand onmiddellijk meedeelt en de in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing als bijlage opneemt in de DABS.

3.1.2. Personeel

Geen bijzondere richtlijnen

3.1.3. ICT

Geen bijzondere richtlijnen

3.1.4. Statistiek

De dossiers worden geregistreerd overeenkomstig de in het vademecum betreffende de codering van de niet-strafzaken (NIZA) in MaCH vermelde richtlijnen.

3.1.5. Kwalificatiehandboek en nomenclatuur

Geen bijzondere richtlijnen

3.2. Politiediensten

Geen bijzondere richtlijnen

4. REFERENTIEMAGISTRAAT

Geen bijzondere richtlijnen

5. EVALUATIE VAN DEZE OMZENDBRIEF

6. MODÈLES

Pas de directives particulières

6.1. Ministère public

Pas de directives particulières

6.2. Services de police**7. BPM**

Pas de directives particulières

8. TABLE DES MATIÈRES

1. Cadre législatif ou réglementaire et objectif de la COL

2. Explication succincte du cadre législatif ou réglementaire

3. Directives

3.1. Ministère public

3.1.1. Magistrats

3.1.2. Personnel

3.1.3. ICT/Enregistrement (dans MaCH)

3.1.4. Statistiques

3.1.5. Manuel de qualifications et nomenclature

3.2. Services de police

4. Magistrat de référence

5. Evaluation

6. Modèles

6.1. Ministère public

6.2. Services de police

7. BPM

8. Table des matières

9. Historique de la COL (aperçu des révisions)

6. MODELLEN

Geen bijzondere richtlijnen

6.1. Openbaar Ministerie

Geen bijzondere richtlijnen

6.2. Politiediensten**7. BPM**

Geen bijzondere richtlijnen

8. INHOUDSTAFEL

1. Wetgevend of regelgevend kader en doelstelling van de COL

2. Korte toelichting van het wetgevend of regelgevend kader

3. Richtlijnen

3.1. Openbaar Ministerie

3.1.1. Magistraten

3.1.2. Personeel

3.1.3. ICT/Registratie (in MaCH)

3.1.4. Statistiek

3.1.5. Kwalificatiehandboek en nomenclatuur

3.2. Politiediensten

4. Referentiemagistraat

5. Evaluatie

6. Modellen

6.1. Openbaar Ministerie

6.2. Politiediensten

7. BPM

8. Inhoudstafel

9. Historiek COL (overzicht van herzieningen)

10. Annexes

9. HISTORIQUE DE LA COL (APERÇU DES RÉVISIONS)

Non applicable.

10. Bijlagen

9. HISTORIEK COL (OVERZICHT VAN HERZIENINGEN)

Niet van toepassing

Bruxelles, 12 juillet 2022

Brussel, 12 juli 2022

Le procureur général près la cour d'appel à
Liège, Président du Collège des procureurs
généraux,

De procureur-generaal bij het hof van beroep
te Luik, Voorzitter van het College van
Procureurs-generaal,

Pierre VANDERHEYDEN

Le procureur général près la cour d'appel à
Anvers,

De procureur-generaal bij het hof van beroep
te Antwerpen,

Patrick VANDENBRUWAENE

Le procureur général près la cour d'appel à
Gand,

De procureur-generaal bij het hof van beroep
te Gent,

Erwin DERNICOURT

Le procureur général près la cour d'appel à
Bruxelles,

De procureur-generaal bij het hof van beroep
te Brussel,

Johan DELMULLE

Le procureur général faisant fonction près la
cour d'appel de Mons,

De waarnemend procureur-generaal bij het
hof van beroep te Bergen,

Jean-Paul LÉTÉ